

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

СИЛАБУС

Оптичні медіа в контексті культури

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	034 Культурологія
Освітньо-професійна програма:	Культурологія
Освітня кваліфікація:	Бакалавр культури

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол
засідання кафедри культурології
№ 3 від «3» жовтня 2020 р.

ЛУЦЬК – 2020

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна / заочна форма навчання	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 034 Культурологія Освітня програма: Культурологія Освітній рівень: Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 180/6		Рік навчання – 3 курс
		Семестр - 5 семестр
		Лекції – 44 год.
ІНДЗ: є		Практичні (семінарські) – 46 год.
		Самостійна робота – 80 год.
Мова навчання	Консультації - 10 год.	
	Форма контролю: залік	
	Українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Москвич Ольга Дмитрівна

Науковий ступінь: кандидат філософських наук

Посада: старший викладач кафедри культурології

Контактна інформація: моб. тел. 099 0278443

ел. адреса: Moskvych.Olha@vnu.edu.ua

З розкладом занять можна ознайомитися на сайті:

<https://vnu.edu.ua/uk/articles/testoviy-dostup-case-files-collection>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Одним із важливих факторів радикальних трансформацій у всіх сферах сучасної культури є розвиток оптичних медіа, які механічно, надприродно змінювали людський зір, показуючи світ таким, яким його раніше не бачили. Вивчення оптичних медіа сприятиме підвищенню особистісної медіакультури та екології візуального сприйняття, які необхідні кожній людині в умовах сучасної медіа реальності. Студент вивчатиме становлення, види і роль оптичних медіа в культурі, їх вплив на соціокультурні процеси, окремі види мистецтва, світогляд людини.

2. Пререквізити.

Студент повинен знати базові культурологічні категорії, закономірності розвитку світової культури.

3. Результати навчання.

Передбачено отримання наступних програмних результатів навчання: мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію; виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій; інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту; розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу; аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження; вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань культури з фахівцями та нефаківцями.

Впродовж вивчення курсу у студента формуватимуться наступні компетенції: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; цінування та повага різноманітності та мультикультурності; здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів; здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо); здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології. Набуті знання про оптичні медіа студент зможе використовувати у своїй подальшій професійній діяльності, незалежно від фаху, та у повсякденному житті.

Курс допоможе студентам розширити свою загальну ерудицію і кругозір у напрямку вивчення передумов і основ сучасної медіакультури, підвищити рівень особистісної медіакультури і сприйняття медіаобразів, що впливатиме на творче, критичне і оригінальне вирішення професійних завдань.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Усього	у тому числі

	о	Лек.	Практ. (Семін.)	Сам. роб.	Консуль т
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Оптичні медіа в контексті культури					
Тема 1. Оптичні медіа: етимологія і семантика.	12	4	2	6	
Тема 2. Передумови і етапи становлення оптичних медіа.	15	4	4	6	1
Тема 3. Camera obscura: історія винаходу та значення для культури.	15	4	4	6	1
Тема 4. Чарівний ліхтар і картина світу.	15	4	4	6	1
Тема 5. Протомедіа: особливості розвитку і характерні риси.	15	4	4	6	1
Тема 6. Фотографія як перше зображення технічного типу в культурі.	17	4	4	8	1
Тема 7. Живопис і фотографія.	12	2	4	6	
Тема. 8. Виникнення кінематографа і його роль в культурі.	17	4	4	8	1
Тема. 9. Телебачення та його вплив на візуальну культуру.	15	4	4	6	1
Тема 10. Віртуальна культура і нові медіа.	17	4	4	8	1
Тема 11. Диджиталізація культурних феноменів як інтенсифікація людського	13	2	4	6	1

зору.					
Тема 12. Особливості сучасної медіакультури.	17	4	4	8	1
Разом за змістовим модулем 1	180	44	46	80	10
Усього годин	180	44	46	80	10

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять студентами є обов'язковими, допускаються пропуски занять з поважних причин (хвороба студента, сімейні обставини тощо).

Теми пропущених занять повинні бути відпрацьовані студентом самостійно і здані викладачу у вигляді індивідуальних завдань. Якщо студент має вагомні причини, що не дозволяють йому систематично відвідувати заняття, він може перейти на вільний графік з дозволу декана факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. Підготовані студентом індивідуальні завдання (*проблемні завдання, реферати, творчі роботи, есе*) мають продемонструвати поглиблене вивчення джерел, змістовність і глибину розкриття теми, творчий підхід і самостійність мислення, оригінальність висновків. За потреби студент може отримати консультацію у викладача у позааудиторний час. Студенти мають дотримуватись етичних норм академічної доброчесності та не допускати обману й академічного плагіату. Під академічним плагіатом розуміється оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (цитування), подання робіт, які є не особистими розробками, копіювання чужих ідей без відповідного цитування.

Політика щодо дедлайнів (крайній термін) та перескладання. Диференційований залік проводиться в терміни, визначені деканатом. Студентам, які не з'явилися на диференційований залік з поважних причин дозволяється перескладання в інший термін, встановлений деканатом. Третя й остання спроба складання заліку відбувається за присутності комісії з трьох викладачів, яких визначає деканат, включаючи викладача, який викладав дисципліну.

Методи та засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль, завданням якого є перевірка студентами вивченого матеріалу, визначення ступеня його засвоєння, вироблення навчальних та

дослідницьких навичок, формування вміння самостійної роботи з філософськими текстами та спроможності їх осмислення і інтерпретації; а також вироблення навичок письмової та усної самопрезентації.

Поточний контроль здійснюється за такими напрямками:

✓ контроль за систематичністю та активністю роботи на семінарських заняттях (усне та письмове опитування);

✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять (індивідуальні співбесіди);

✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді контрольних завдань;

✓ контроль за виконанням індивідуального навчально-дослідного завдання для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять.

Модульний контроль здійснюється у формі написання контрольної роботи. На модульну контрольну роботу виносяться питання, розглянуті під час вивчення змістового модуля на лекціях, семінарах і самостійно.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль (маx = 40 балів)	Модульний контроль (маx = 60 балів)	Загальн а кількіст ь балів
Модуль 1	Модуль 2	
Змістовий модуль 1 (23 заняття)	МКР 1	
40	60	100

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік, у випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид завдань (наприклад, прездати якусь тему, написавши підсумковий реферат, есе тощо). На залік виносяться основні питання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 – 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 – 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Рекомендована література:

1. Беньямін В. Мистецький твір у добу своєї технічної відтворюваності / В. Беньямін ; [пер. з нім. Ю. Рибачук, Н. Лозинська]. // Вибране. – Л. : Літопис, 2002. – С. 53–97.
2. Вирильо П. Машина зрення // Машина зрення. — СПб: Наука, 2004. 140 с.
3. Джефрі Бетчен Вогонь бажання. Зародження фотографії. – Київ: Родовід, 2019. – 248 с.
4. Джон Тегг Тягар репрезентації: есеї про множинність фотографії та історії. – Київ: Родовід. 2019. – 248 с.
5. Зонтаг С. Про фотографію / С. Зонтаг ; [пер. з англ. П. Таращук]. – К. : Основи, 2002. – 189 с.
6. Зражевська Н. І. Розуміння медіакультури: комунікація, постмодерн, ідентичність, ідеології, медіаконтроль / Н. І. Зражевська. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А. – 2012. – 408 с.
7. Киттлер Ф. Оптические медиа. Берлинские лекции 1999 года. М.: Логос, 2009. 272 с.
8. Мерло-Понті М. Видиме й невидиме: з робочими нотатками ; [Пер. з фр. Є. Марічев; упоряд., авт. передмови та післямови К. Лефор]. – Київ : Видавничий дім КМ Академія, 2003.– 268 с.
9. Москвич О.Д. Вплив фотографії на трансформацію життєвого простору людини // Науковий вісник Чернівецького університету.

Збірник наукових праць. Випуск 726-727. Філософія. Чернівці, 2014. С. 281-285.

10. Москвич О.Д. Медіа-реальність як сучасний соціокультурний простір // Соціологічні студії : наук.-практ. журн. / уклад. Л.Й. Кондратик, С. А.Сальнікова. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лксі України, 2014. №2 (5). - С. 52-56.
11. Москвич О.Д. Методологічні основи дослідження фотографії як культурного феномену/ О.Д. Москвич // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі України. Філософські науки. № 13 (387). Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі України, 2019. С. 65-70.
12. Москвич О.Д. Становлення філософського дискурсу фотографії // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі України. Філософські науки. № 9 (334). Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі України, 2016. С. 89-94.
13. Москвич О.Д. Феноменологія сучасної медіареальності: експлікація понять Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі України Серія: Філософські науки. Луцьк, 2014. № 18 (295) –С. 68-73.
14. Москвич О. Специфіка сприйняття фотографії в контексті сучасної медіареальності: культурологічний аспект / О. Д. Москвич // Наук. часоп. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 7 : Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – Вип. 27 (40). – С. 57–64.
15. Пилип'юк В. Українська художня фотографія : етапи становлення та мистецькі засади розвитку : навч. посібн. / Василь Пилип'юк. – Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : Світ, 2007. – 176 с.
16. Потятиник Б. В. Медіа : ключі до розуміння / Б. В. Потятиник. – Л. : ПАІС, 2004. – 312 с.
17. Флюссер В. За філософію фотографії / В. Флюссер ; [Пер. с нем. Г. Хайдаровой] – СПб. : Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2008. – 146 с.
18. Чміль Г. П. Екранна культура: плюральність проявів / Г. П. Чміль – Харків : Крук, 2003. – 336 с.